

Zpráva o průběhu doktorského studia Mgr. Barbory Štolleové (posudek školitele)

Paní Mgr. Barbora Štolleová má pro vědeckou práci v oboru moderních hospodářských a sociálních ale i politických dějin mimořádně dobré předpoklady. Svůj hluboký zájem o tento obor prokázala i během svého semestrálního pobytu na vídeňské univerzitě v roce 2000, kdy se pozitivně představila na partnerském ústavu (Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte). Již během magisterského studia se soustředila sociálně ekonomickou problematiku českých zemí sklonku 19. a prvních desetiletí 20. století. Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze – obor historie se specializací hospodářské dějiny – absolvovala v roce 2002 s diplomovou prací *Politický katolicismus v Čechách a jeho vztah k „nacionálně české hospodářské emancipaci na přelomu 19. a 20. století“*, kterou obhájila s hodnocením „výborně“.

Následujícího roku byla přijata do doktorského studia. V jeho průběhu byla s ohledem na své kvalitní výsledky a zejména seriózní práci s prameny zapojena hned do tří vědecko-výzkumných projektů řešených pracovníky ÚHSD FFUK (*Hospodářský nacionalismus a multietnicita v Čechách 1859-1945, GAUK; Arizace a germanizace cenných papírů jako instrument k potlačení židovského a českého elementu ve velkopodnikatelském hospodářství Protektorátu Čechy a Morava a Sudetoněmecké župy; Hospodářské elity v českých zemích 1848-1948 ve středoevropských nacionálních souvislostech, Výzkumný projekt MŠMT ČR*). Ve všech se uplatnila hodnotnými studii, které lze zařadit do cenné kategorie základního výzkumu. Významně se podílela a podílí na přípravě publikačních výstupů z uvedených projektů, u tří publikací připravila rejstříky, pomáhala s finalizací tabulek a databází.

Průběh doktorandského studia B. Štolleové byl přes skutečnost jeho sedmiletého trvání bezproblémový. Během prvních tří let splnila kolegyně veškeré předepsané atesty a byla převedena z interního studia do studia kombinovaného (závěrečnou státní doktorskou zkoušku složila v září roku 2006). Aktivně se představila v doktorandských seminářích. Svůj doktorský projekt na tomto fóru nejen prezentovala, ale také dokázala přesvědčivě obhájit jeho koncept. Důvěra v její profesní zdatnost vedla i k tomu, že jí bylo umožněno vypsát specializační přednášku. V posledních dvou letech pracuje na ÚHSD jako asistentka pověřená vedením dvou cvičení z hospodářských dějin. Její výuka je vedením

ústavu i studenty hodnocena veskrze kladně. Cesuru představuje čtvrtý a pátý rok doktorandského studia, kdy se kolegyně věnovala mateřským povinnostem.

Volba tématu doktorandské práce dokumentuje nepřehlédnutelný odborný posun adeptky. Od tematiky přece jen výrazně užší (politický katolicismus) přistoupila k tématu velkému, širokému, v řadě aspektů jen mělce zpracovanému, vpravdě syntetického charakteru. Jeho záběr vyjadřuje sám název „Zemědělství Protektorátu Čechy a Morava. Institucionální změna – produkce – exploatace“. Zhostila se jej velmi kompetentně, systematicky dlouhodobě shromažďujíc pramennou základnu doma i v Německu. Badatelská poctivost a snaha obsáhnout skutečně všechny podstatné relevantní pramenné zdroje ji stály velké množství badatelského času. I zde je třeba – vedle mateřských povinností, pedagogické činnosti a účasti na grantech – spatřovat zdroj krajního termínu odevzdání disertační práce. Konceptualizace, metodologické zvládnutí díla vybaveného množstvím názorných dobře interpretovaných grafů, tabulek vyústily v zásadní práci, jež představuje průsečík dějin hospodářských, politických, sociálních a v neposlední řadě i dějin správy. Se závěry díla se principiálně ztotožňuji. Vysoce oceňuji jeho příspěvek k pochopení mechanismu germanizace českých zemí a zejména pak revizi tradovaných tezí o nacistické exploataci českého zemědělství, kterou je třeba interpretovat mnohem obezřetněji a vyhnout se jednostranným hodnocením.

Závěrem shrnuji: Mgr. Barbora Štolleová předkládá oborové radě dílo původní a originální, které mohu s nejlepším svědomím doporučit k úspěšné obhajobě.

Praha 5. května 2011

Prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.